

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Régys. szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
szordán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Felolós szerkesztő és kiadó:

Peér Sándor

Kaposvár,

Irányi-Dániel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény, vala-
mint az előfizetési pénsek, hirdet-
ések és nyilatkozatok.

Bérmontetlen küldeményt
nem fogadunk el. Később
vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szabad iskolát!

A nyár elhagyta delelőjét, gyön-
gűl a nap melege, később ébred a
nap, korábban tér pihenőre, mind
kétségtelen jele annak, hogy immár
közeleg az ősz, melyet ugyan a költők
igen gyönyörű színekkel ecsetelnek,
de mely még sem egyéb, mint a
szegény, a vagyoniakkal kevésbé
megáldott ember réme.

A legnagyobb gond, mely ilyen-
kor, szeptemberben ezrek és ezrek
lelkét megszállja az iskola, a tandíj
kérdése. Rettenetes ólomsulllyal ne-
hezedik azokra a szerencsétlenekre,
kiket a sors annyi gyermekkel áldott
meg, hogy azok beiratása, iskoláz-
tatása egész kis vagyonnal ér fel.

Mert hiszen igaz, hogy vannak
bizonyos körülmények, melyek kö-
zött az ilyen családapák is meg-
szabadulhatnak ettől a nyomasztó
gondtól, csak hogy ezek a körülmé-
nyek vajmi ritkán adódnak elő. Teljes
szegénységnek kiváló tehetséggel és
szorgalommal kell párosulnia, hogy
valaki tandíjmentességre tehessen
szert, de sőt mindezek felül meg-
lehetős adag szerencse is kell, mert
hiszen a tandíjmentesség legelső sor-
ban az előző iskolai bizonyítványtól
függ, mely pedig sem a tanuló szor-
galmának, sem tehetségének tükré,
hanem tisztán véletlen kérdése.

Mielőtt tehát tulajdonképpen
tárgyunkra áttérnénk, időszzerű lesz,
ha fenti kijelentésünkhöz némi ma-
gyarázatot fűzünk.

Nincs az a modern pedagógus,
ki még szükségét érezné annak, hogy
a tanulókat osztályzatokkal, rend-
fokozatokkal sanyargassák. Éppen
az iskola az a hely, hol tökéletes
egyenlőségnek kell uralkodnia és
semmi olyan indítókának nem sza-
bad felbukkannia, mely alkalmas
lenne arra, hogy a diákok között
egyenlenséget szitson, versengést
keltsen, szóval mely az ártatlan és
még igen fogékony gyermeki lelki-

letbe nemtelen tulajdonságok magvát
hintené el.

Már pedig mi alkalmasabb erre
az osztályzásnál. Valamelyik gyer-
meknek több szerencséje van a má-
siknál, ez könnyebb részből felel
amannál, a tanár — ki szintén csak
ember — ma rosszkedvűbb, mint
tegnap, ennek a diáknak nagyobb a
tehetsége nyelvek iránt, annak pedig
a természettan iránt van fogékony-
sága, mindezek oly körülmények,
melyek nagyon nagy mértékben be-
folyásolják az eredmény külső látsza-
tát, a bizonyítványt anélkül, hogy
a tényleg megemésztett tanulmá-
nyok hű tükrét nyújthatná. Mi sem
természetesebb, minthogy a gyermek
lelkébe ezek láttára elkeseredés,
irigység, vetélkedés érzése fészkelő-
dik be és talán csak nem akad
pedagógus, ki ezen lelki tulajdon-
ságokat a gyermeki lélek díszének
tekintené?

És mindezek felül most ez a
bizonyítvány szolgál alapjául a gyer-
mekek további tanulmányainak, ez
dönti el, hogy részesülhet-e anyagi
támogatásban, ingyenes továbbkép-
zésben az illető diák vagy sem.

Hiszen oly könnyű lenne ennek
a rendszernek a cáfolása még akkor
is ha igazán a bizonyítvány lenne
bizonyossága a gyermek tanulásának.
Száz és száz esetben cáfolta meg az
élet az iskola szürke skatulya rend-
szerét, nem egy ember lett kiváló
nagysággá, noha az iskolában idiótá-
nak tartották, viszont nem egy tiszta
jeles tanuló ügyefogyottan elpusztult
az élet viharában. De aki nem haj-
landó koncedálni az ilyen cáfolatot,
még annak is meg kell hajolnia azon
érv előtt, hogy az ész, a tudomány,
a műveltség az emberiség közös
kincse és hogy senkit sem szabad
elzárni annak lehetősége elől, hogy
e forrásokból merítsen.

Pedig sajnos, már az elemi
iskolánál is kénytelenek vagyunk
tapasztalni, hogy igen felületesen

foglalkoznak az arra illetékes körök
a közoktatásügy kérdésével. Statisztikai
kimutatást láttunk, mely sze-
rint a magyarországi iskolaköteles
gyermek 42%-a egyáltalán nem
jár iskolába, de ami még szomorubb,
nem járhatna még akkor se, ha
akarna, mert se elegendő iskola, se
elég tanító személyzet nem áll az
állam rendelkezésére. Oly mulasztás
ez, melyet a fennálló iskolák javi-
tásával helyrehozni nem lehet, mert
nem arról van itt szó, hogy kevés
számu mintaiskolát létesítsünk, mint
ez most van divatban, hanem igenis
arról, hogy egyszerű, de számra
nézve elegendő iskolákat bocsássunk
a polgárság rendelkezésére és hiába
addig a népiskolai törvény is, míg
annak érvényt szerezni nem lehet
és amíg nem is állana módunkban
minden iskolaköteles gyermek isko-
láztatásáról gondoskodni.

Még fokozottabban találhatjuk
meg ezeket a mizériákat a közép és
felső iskolákban. Ott, mint már
előbb említettük, azzal nehezítik meg
az ifjúság helyzetét, hogy a tanügyet
jövedelmi forrásnak tekintik és nem
olyan állami feladatnak, melyet ki-
zárólag a közterhekből kell teljesí-
teni. Így azután napirenden van a
tandíj emelés ügy, hogy ma már
egész vagyont költ csak tandíjra az,
ki végig akarja járni az iskolákat.

Igen egyszerű számítás könnyen
meggyőz bennünket. Nyolc közép-
iskola 70 koronájával, 4 év az egye-
temen 150 koronájával, ezenkívül a
beiratási díjak, könyvek és egyéb
segédeszközök, ellátás, össze-vissza
15000 korona.

Kérjük szeretettel, ki van abban
a szerencsés helyzetben, hogy egyet-
len gyermekének csak iskoláztatá-
sára ennyi pénzt költsön?

Igy azután természetes, hogy
igen sokan visszariadnak a tanitta-
tástól és inkább tanulás nélküli va-
lami mesterségre adják a gyermeket.
Ez különben igen helyes dolog lenne,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, meggyőz-
dés a köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulózis, Influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelése a gyógyszerár-
tás. — Ára Svájcban 4.- koronás.

ha, a mi közönségünk nem gondolkoznék úgy, hogy azért adom mesterségre, mert nem tudom taníttatni, mesterembernek meg így is jó. Oh, sőt ellenkezőleg! Még mesterembernek is csak úgy szabadna mennie a gyermeknek, hogy az írni és olvasni tudáson, a legelőször ismereteken kívül még egyéb ismereteket is sajátítsa el magának és ha csak a közép iskolának minden körülmények között való elvégzése után gondolkozna azon, hogy tudományos vagy ipari pályára menjen-e.

Hogy nemzeti életünkre milyen óriási előnyt jelentene az, ha végzett és intelligens emberek mennének az ipari pályákra, azt hiszem, ezt nem is kell valami tulságosan feszegetni.

Ez azonban persze csak úgy lenne lehetséges, ha az iskoláztatás nemcsak hogy költséggel nem járna, hanem ellentézőleg, még az állam részesítene támogatásban az ilyen nemes és mindenképen előnyös törekvéseket.

E helyett azonban minden téren kishitű és kicsinyes kalmárszellemmel találkozunk, mely a tudományt font és lat szerint akarja mérni ahelyett, hogy azt mérhetlen kincsek tartaná, mely haszonnélkül való, ha üveg alatt rejtve tartják, de amely meg nem becsülhető kamatot hajt, ha közkezen forog.

Szabad iskolát, ingyen tudományt kérünk!

H I R E K.

— **Kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a kaposvári állami főgimnáziumhoz Murgas Kálmán és Hudra

Lajos okleveles középiskolai tanárokat helyettes tanárokká nevezte ki. — Az igazságügyi miniszter, a csurgói kir. járásbírósnal üresedésben levő aljegyzői állásra Makáry Vilmos kecskeméti volt joggyakornokot nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A pécsi megyéspüspök Gavind Sándor hosszútávú káplánt, Biederman Rezső báró által a szigetvári plebanianál létesített második kápláni állásra helyezte át, aki egyszersmind a polgári iskolának hitoktató is lett és a szentegáti templomban a bárói családnak állandó miséző papja lesz.

— **Új körjegyző.** Az üresedésben levő perlati körjegyzőségre. Noszpolyi Gáspár dr. nagyatádi ügyvéd nevezetelt ki.

— **Körjegyzői kamarai választások.** A pécsi kir. körjegyzői kamara, a múlt héten Pécsen tartott évi közgyűlésen megválasztotta a választmányba rendes tagul Bardó György dr. kaposvári és Nagy Ernő Szigetvári kir. körjegyzőket, póttagul pedig Kasza Sándor dr. marcali kir. körjegyzőt.

— **Elfogott tolvajok.** Barics Ferenc és Kustra Tamás 18-20 éves drávaszentmártoni legények, a bérlő arató részeseinek gabonáját lopták; és azt Steiner M. drávaszentmártoni kereskedőnek akarták este 9 órakor eladni; azonban rajta vésztettek, mert Kustra József éjjeli őr tetten érte és feljelentette őket.

— **Véres verekedés.** Baróka András tótujfalusi 32 éves dravai hajómunkás, egy dravai hajón összeveszett Bölskei János elönmunkással; e közben Baróka András felkapott egy súlyos evező lapátot és ezzel véresre verte Bölskei Jánost, kinek sérülései igen súlyosak.

— **Nagy tűz.** Nagy tűz pusztított f. hó 9-én Mozsó községben. Elégett Forró István istállója, Gyala József istállója és pajtája, Matáncsi István istállója. A kár mintegy 1630 koronát tesz ki, melyből csak Gyala József kára, 380 korona térül meg, miután csak ez volt tűzkár ellen biztosítva. A tüzet Forró János 8 éves István nevű fia okozta, ki János nevű 4 éves öccsével a pajtában, a széna között gyufát gyújtott ki. Elégett az összes takarmány is és több gazdasági eszköz.

— **Új bankjegyek.** Az osztrák-magyar bank új 20 koronás bankjegyeket bocsát ki. A jelenleg forgalomban levő 20 koronás bankjegyeket pedig bevonja. Az új bankjegyek nem sokára forgalomba kerülnek.

— **Tolvajlás.** Bárder Márkné lakócsnai lakos szatran kamarájába észrevétlenül belopódzott Horváth Anasztázia tótujfalusi nő és ott az összes ruhaneműket összecsomagolva, azokat ellopta; de rajta vésztett, mert a csendőrök kinyomozták és az összes ruhaneműket megtalálták nála.

— **Betörés.** Berzencze községben f. hó 5-én virradóra, a berzenczei fogyasztási szövetkezet üzlethelyiségébe ismeretlen tettesek betörték és elvitték 300 korona készpénzt és az összes szivar és cigaretták készletét. Berzenczén már a múlt napokban is követtek el betörést és az a gyanú, hogy ezt is ugyanazon személyek követték el. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Halálos szerencsétlenség.** Tanikfor István keresztúri uradalmi cseledt a múlt héten szénát rakott a réten boglyába. Egyik széna baglya rakásakor lecsúszott és oly szerencsétlenül esett le, hogy súlyos sérüléseket szenvedett és rövid szenvedés után meghalt.

— **Leesett a lóról.** A Kaposvár környékén az elmúlt napokban gyakorlatozó 8-ik huszárezredben szolgáló Pal József közhuszár gyakorlat közben leesett lováról és pedig oly szerencsétlenül, hogy a ló jobb lábát súlyosan megrugta. A somogymegyei kórházba hozták Kaposvárra ápolás végett. Állapota nagyon súlyos.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Varga István 41 éves kaposvári napszámos részeg állapotban elővette rozsdás bicskáját és azt a vasúti állomás előtt a saját nyakába szúrta. Súlyos sebeivel a somogymegyei kórházba szállították.

— **Tűzvész.** Óriási tűzvész pusztított a múlt napokban Surdon. A kora hajnali órákban Csikos Lajos surdi gazdalkodó pajtája gyulladt ki. Ettől a náddal fedett lakóház is meggyulladt sőt pár negyedóra alatt már az egész utca lángokban állott. A község lakói nem bírtak a bőséggel emlelt sőt még a szomszéd községek tűzoltói sem

T A R G A.

Egy szál szegfű.

— Horváth Mariának, —

Itt vagy előttem, fakón, színtelen,
Édes óráim hervadt tanuja,
Hogy most felidéz — most, mint színtelen —
Az elmúlt idők emlékeit újra.

Té is átéltem — hiszen ott voltál —
Ama óráknak drága perceit...
Nem volt eszedben néked se halál,
Mikor rád szórtuk a csók ereit...

Csókot lehelt rád ő... — hiszen tudod —
Aztán én öntém beléd lelketem,
Hej, de azóta sok nap elmúlt
És a nagy idő mindent eltemet...

Mindent eltemet... Minden elenyész...
Ama napnak is csak az lett a vége.
De míg én leszek, addig te is lész:
Boldog perceim hervadt emléke!

Telek G. Sándor.

A dohánycsempész.

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárcája. —

Irta: SZALAY GITTA.

Este a vezénylőszobában összejöttek a vasutasok. Szidták mindannyian a fináncokat, akiknek szemfülessége miatt még csak kis dohányt sem hozhatnak haza Bródból. Az ám pedig a dohány! Nem szitt olyat a király se! — mondogatták azok, akik már megkóstolták a híres boszniai szűzdohányt.

Azon gondolkodtak épen, hogyan tud-

nának abból a dohányból valami uton-módon szerezni, amikor az egyik sötét sarokból nagy hirtelen felállt egy jóképű fiatal kalauz:

— Hát csak ez volna a baj?... Szerzek én annyit, hogy talán el sem bírják!

— Az lehetetlen! — mondá egy ósr, nagyszakálu vonatvezető akit csak közönségesen „nagyszakálu bácsi”-nak hívtak. — magam is megpróbáltam már; át is hoztam ügyesen a vonattal többször a határon, de idehaza, Zágrábban, mindannyiszor nyakoncsiptek vele...

— No hát én megmutatom, hogy hozo, — vágott szavába a fiatal kalauz, — adják ide a beosztást, hadd lássam, hogy ki jön velem holnap Bródba, mert egy ügyes cimborra kell ám oda segítő tarsnak.

Egyiknek a zsebéből előkerült az összegyűrt, zsíros beosztás, amelyből aztán kiderült, hogy másnap éjjel a nagyszakálu bácsi lesz a másik kalauz.

— No, ennél jobban még magam sem

Wiskovszky János

műkertész

== Kaposvárrott. ==

Ajánlja
dusan
főlszerelt
magánosoknál

faiskoláját,

jótállván az oltvány faji minőségéről is. Ajánlja róza és egyéb virág kertészetét. Elvállal uradalmaknál és szakmákba vágó munkálatokat.

Csokrok és koszorúk a legszebben és legjutányosabb áron készítenek és szállítanak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

voltak képesek gátat vetni a szerencsétlenségnek. Hajnaltól délig tartott a tűz, amely 10 házat, istállókat, pajtákát, rengeteg lakarmányt pusztított el. A kár több mint tízezer korona. Sűrű község folyamodott az alispánhoz, hogy a teljesen önkre ment tűkárosultak kényóradományokat gyűjthesse. Melyre az engedélyt valószínűleg meg is kapják.

— **Halál az idegen földön.** Hadnagy István volt kiliti lakos, egy szegény özvegy asszony egyetlen 17 éves fia, a csábító szavára kiment Amerikába pénzt keresni. Ott egy bányába nyert alkalmazást. A bányában le és föl közlekedő villamos kocsi összeütközése folytán, az egyikbe benne ülő Hadnagy Istvánt úgy összezúzták, hogy szörnyet halt. Szegény özvegy édes anyját most értesítették egyetlen fia gyászos haláláról.

— **Tolvaj gyermekek.** Kaposvározt az Erzsébet-uton Hermann Albert zsidóbarát hódolatát kilenc gyermek kék közül a legfiatalabb 8, a legidősebb pedig 12 éves, felülről és kifosztották a rendőrség kinyomozta és azután feljelentette őket.

— **Rákóczi-szobor Somogy megyében.** Hedrahely község hazafias lakossága elhatározta, hogy a magyar nemzet nagy fiának II. Rákóczi Ferencnek községükben szobrot emel. Hogy ezen hazafias igyekezet mielőbb tetet öltessen, Hedrahely község ifjúsága f. hó 8-án az ev. ref. iskola udvarán igen sikerült műkedvelői előadást rendezett a szobor-alap javára. A „Falu rossza” című népszínművet adták elő, szép számú hallgatóság előtt, kik a szereplőket lelkesen megtapsolták. A darab betanításáért az érdem Bódiss Géza ev. rev. tanító. A példa szép és hazafias, talán majd követőkre is talál.

— **Kitüntetett somogy megyei bortermelők.** A pécsi országos kiállítás borászati csoportjában a múlt napokban ítélték oda a díjakat. Díjat kaptak: a mezőgazdasági ipar részvénytársaság, Perczel Vilmos turbéki és Kozári Ede szigetvári lakosok. Kiállítás bronz érmet kapott: Solti Gyula szigetvári lakos, díszoklevelet Inkey Pál báró iharosberényi nagybirtokos.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Kovács Erzsébet kaposvári 19 éves cselédleány,

megunván a szomorú életet, foszforoldattal akarta magát elpusztítani édes anyja lakásán. Édes anyja gyanította elkeseredett tervét és figyelte, ami eredményre is vezetett, mert sikerült neki a méreggel telt poharat kiütni kezéből, azon pillanatban amikor azt meginni akarta. Így azután csak néhány csöppet nyelhetett le. A gyorsan alkalmazott ellenmérget azután elvette a lenyelt kevés mérget hatását.

— **Gyilkosság.** Ujvári György körös-hegyi lakos együtt dolgozott feleségével künn a burgonya földön. Munka közben azután összeszólalkoztak, mire Ujvári György annyira dühbe jött, hogy a kezében levő kapával hitvéstársát teljes erejéből fejbe vágta. A nagy erővel alkalmazott kapavágás a szerencsétlen asszony fejét teljesen széthasította. A gyilkos férjet a csendőrség letartóztatta és bekísérte a Kaposvári kir. ügyészség fogházába.

— **Eltűnt elmebeteg.** Hajas Julianna csákányi lakos 65 éves elmebeteg nő a múlt napokban eltűnt lakásáról és azóta nyoma vesztett. Vele együtt tűnt el a háztól egy nagy szelindek kutya is, melyet az elmebeteg nagyon szeretett. Eltűnés kor fekete szoknya és kék blúz volt rajta.

— **Mérgezés.** A múlt napokban Petend-pusztán a cselédek gyermekei játszás közben, beléndek magot ettek és ezzel megmérgezték magukat. Bár rögtön orvosért küldöttek aki ellenmérget adott a gyermekeknek de már Teli József 4 éves fiún nem tudott segíteni, ez bele halt; három gyermek még súlyosan beteg, de a többi veszélyen túl van.

— **Hamis pénz.** Berenyi Lajos turi lakos, a kaposvári vasuti állomáson, a múlt het egyik napján egy hamis 5 koronás ezüst pénzzel akart jegyet váltani; a jegypénztáros hivatalnok azonban a hamis pénzt fölismerte, és Berenyi Lajost nyomban átadta a vasutnál levő rendőrnek, aki vallatásra fogta, hogy holvette a hamis pénzt? Berenyi Lajos azt állította, hogy egy pincér adta vissza 10 koronából, a pincért előállították de az tagadta. Mire a rendőrség a hamis 5 koronásat elkobozta, és az ügyet attétte a kir. ügyészséghez.

— **Nagy vihar.** Felhőszakadással, dör-

gés és villámlással kéverve igen nagy vihar dühöngött szeptember hó 15-én Kisbár, Bonnya és az a vidéki községekben. Az óriási vihar elvitte a hidakat, fakát tépet ki gyökereitől, a víz egész nagy területeket öntött el. Az Andocsra bucsura ment hívet Kisbár határában érte utól a vihar úgy, hogy alig tudtak menekülni. Mint levele önk értesítenek, a vihar egész a Balatonig vonult és ott is sok károkat okozott. Sőt Bogáton az Inkey-féle birtokon a villám egy pajtát is felgyújtott.

— **Szüreti mulatság.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyeltemek kaposvári fiókja f. hó 15-én szüreti mulatságot rendezett Kaposvározt a „Köröna” szálloda éttermében. Este a daloskör lámpionokkal Márffy Emil főrendiházi tagnak szerenádát adott; a daloskört óriási tömeg kísérte a köztisztviseltekben álló védnök lakása elé. Márffy Emil főrendiházi tag azonban ekkor éppen nem levén hon, helyette neje szül. Majthényi bárónő köszöntötte meg igen szép szavakkal a kiütemű szerenádát. Megjegyezzük még, hogy a szép mulatságon jelen volt Márffy Emilné, az egyetl védnök-nője leányaival, Montuanó Rezsóné és Márffy Ferikével, kiket leereszkedő sziveségükért a jelen voltak lelkesen ünnepeltek.

— **Elfogott tolvaj.** Dobrin Gyula fabosi bérli gazdasági ellenőre, Erdélyi Gyula, gazdájától egy 1000 koronáról szóló utalványt ellopott. Midőn az 1000 koronát felvette, a pénzzel megszökött. De nem sok hasznát vette gonoszítottának, mert mielőtt Csurgóra ért volna, — ahol rokonai vannak, — a csendőrség letartóztatta.

— **Szerencsétlenség.** Link Gyula, aki Szabó Samu dr.-nál van alkalmazásban mint fogtechnikus, a kaposvári atletikai klub versenypályájára akart menni. Hogy rövidebb uton érhesse, a „Malom árkot” ugrotta át; de rosszul járt, mert a tulsó parton neki ugrott a zsilipnek és eszméletlenül terült el. Nyomban orvosért küldtek és bevitték a somogy megyei kórházba, ahol eszméletre térítették és konstalták, hogy Link eltörte a bal alsó lábszárát. Nyomban gipszkötést alkalmaztak, de még ha komplikáció nem járul is hozzá, akkor is heteket vesz igénybe a gyógyulása.

tudtam volna megcsinálni a beosztást! — ujjongott a fiatalember.

Hirtelen harangjelzés hallatszott, s egynéhányan lázasan kapkodtak fel szerelvényeiket és sietve hagyták el a vezénylőszobát.

A fiatal kalauz nagyot nyújtózkodva szintén összeszedte a cókmojkát és jóéjszaka kívánva az ottmaradóknak, a nagy szakú bácsival hazafelé vette útját.

Vigan pőfékelve dőcögött be a bródi tehervonat a zágábi állomásra. Az egyik kalauzkocsiból zavart tekintettel nézegetett ki egy ember: a mi fiatal kalauzunk. Egyszerre beugrik a kocsiba, kapja a köpenyét, táskáját és ijedten ugrik le a még mozgó vonatról, s miután átvette magát az állomási kertel környező kerítésen, vad futással eredt.

Nyomban hangzik utána egy erős, borízú hang, amint dühösen kiáltja, hogy:

— Állj!

Aki ezt olyan nagy hangon kiáltotta ijedt vasutasunk után, nem volt más, mint a mumus: egy fegyveres finác. Ez okozta tehát — és méltán! — a szegény ijedelmét. A finác nem kérte magát, hanem utána eredt a vasutasnak, ő is átugrott a kerítésen és a nagy kertenben szaladt utána. De csakhamar észrevette, hogy annak a laba gyorsabb menetre van berendezve, mint az övé, meg aztán észbe jutott, hogy neki löni is szabad. Mikor a távolság erősen növekedni kezdett közöttük, a finác kétségbeesett hangon elkialtotta magát:

— Állj meg vagy lelélek! ...

De az csak szaladt tovább.

Mikor már másodszor kiáltotta, a szegény agyonüldözött vasutas reményeresszettel állt meg és csüggeően várta be a finácot. Ez odaérve, ravart:

— Mi van abban a táskában hé!

— Ebben? ... Kérem ... semmi!

Felnevetett a finác. No, — gondolta magában, — ez jó fogás lesz.

— Nyissa ki! — kiabált.

— Nem nyitom ki!

— Nem nyitja ki?! Miért nem?!

— Azért ... mert ... mert ...

— Mit mert?!

— Mert ... nagyon nehéz.

A finác vérszemét kapott. Most már bizonyosra vette, hogy a táskában dohány van. Ráfogta puskáját a remegő vasutasra, aki erre majdnem összerogyott ijedelemben:

— Azonnal kinyitja, vagy lelévöm!

— Kinyitom, csak ne bántson, — könnyörgött emberünk, s a mellényzsebéből előkotorászott egy rozsdás kulcsot és odanyújtotta a finácnak.

Ez diadalmasan kapta ki a kezéből és mialatt a táskát kinyitotta, nem vehette észre, hogy a kalauz alig bírja elfolytani a ki kitörni készülő nevetést.

A táskát kinyitott. Mintha kigyó csippte volna meg, úgy csapta földhöz a finác a táskát.

— Hát nem megmondtam, — kacagott a kalauz, — hogy nincs benne semmi! ...

De a finác ezt már nem hallotta,

valamint a vasutas harsogó nevetését sem, amelyet ez jökdéven utána eresztett. Ugy elrohant szégyenletében, mintha ott sem lett volna ...

* * *

Este aztán összegyülekeztek lassanként a vezénylőszobában a vasutasok. Csak a két csempész nem mutatkozott, ami látszólag elkedvetlenítette őket. Végre nyílt az ajtó. Mindannyan kíváncsian tekintettek oda. A nagyszakú bácsi volt az egyik belépő, a másik pedig a fiatal kalauz. Az utóbbi olyan nagy csomag dohányt cipelt, hogy szinte görnyedezett alatta.

Az egyik „résztvevő” a kíváncsiságtól már nem állta tovább, hanem megkérdezte a fiatalembert, hogy micsoda jószellem volt segítségére.

A kalauz szólanul a nagyszakú bácsira mutatott, s ez — mintha csak ezt várta volna — elmondta az ő megbízatását:

— Mikor kartársam a vonat egyik felén leugrott, az állomáson tartózkodó egyetlenegy finác nagyon természetesen találta, hogy üldözöbe vegye a nagy táskával szaladó vasutast, s csakhamar utána eredt. Ezalatt én a másik oldalon szépen hazacipeltem ezt a nagy csomag dohányt, s amint látják, itt van a kincsünk sértetlenül ...

Harsogó éljenzés volt rá a válasza, s örvendő osztották szét a furfangos módon átcsémpészett dohányt ...

(Utánnyomás tilos!)

— **Lélekkufár Somogyban.** Az utóbbi időben föltűnt Somogymegyében egy lélekkufár, aki tapasztalatlan leányokat édesgetett bolondított, és azokat elszállította más vidékre ahol eladta őket rossz házakhoz. Legutóbb Balatonszentgyörgyön akart üzletet csinálni. Itt azonban fölsült, mert a leány, akit mindenféle ígéretekkel rávett, hogy utazzék vele Budapestre, míg a lélekkufár a balatonszentgyörgyi állomáson jegyet váltott, meggondolta a dolgát és otthagya. Feljelentése a balatonberényi csendőrség most keresi az emberhus kereskedőt.

— **Választás.** A veszprémi püspökség egyházmegyéjéhez tartozó kéthelyi autonómiai választó kerületben, a választó kerület világi képviselőjévé Hunyady József grófot választották meg 2647 szavazattal.

— **Szarvas vadászatok.** Megkezdődtek a kaposvári mezőgazdasági ipar-részvénytársaság ropolyi erdőségében a szarvas vadászatok. A vadászatokon részt vesznek Pallavicini Ede és György őrgrófok, Zichy Rósa gróf és Márfy Emil főrendiházi tag. A vadászatok igen szép eredménnyel folynak, most már eddig is, több agancsos került területekre.

— **Az iskolaév kezdetén** bizonyára nagyon fontos üljög arra figyelmeztetni, hogy gyermekeknek, akik amugy is nem ritkán szellemileg túlterhelhetnek, ne adjunk igan italokat, melyek az idegeket ingerlik s így az egészségre kártékonyan hatnak. Ezek közé az alkoholon kívül első sorban a gyarmatkávé tartozik, amelyet, egy híres orvos kijelentése szerint, iskolaköteles gyermekeknek egyáltalán nem volna szabad adni. Ez nem szükséges. A Kathreiner-féle Kneipp-malata kavé kitűnően pótolja azt! Azt a csekély fáradságot, mely ennek külön elkészítésével jár, csakhamar gazdagon jutalmazza kedveseink viruló egészsége. A Kathreiner-féle Kneipp-malata kavé könnyen emészthető, vérképző és erősítő, azonkívül sajátos előállítási módja révén igen kellemes kávézamatallal bír, melyre mindenki csakhamar ráeszik. Minden esetre elővigyázatlanul kell élni a bevásárlásnál a számos értéktelen utánzat miatt. Kérjünk mindig kifejezetten „Kathreiner” és csak zárt eredeti csomagokat fogadjunk el ezzel a névvel és a Kneipp-árcsókép védjeggyel.

— **Nélkülözhetetlen szükséglete** ma már minden művelt embernek az újság-olvasás. A hosszú téli esték beköszöntése előtt szolgálatot véltünk hát tenni t. közönségünknek, ha figyelmét a legváltozatosabb és legbővebb tartalom napilapra hívjuk fel. Ez ma kétségtelenül a Pesti Hírlap, mely minden tekintetben első helyen áll a napilapok között. Független és szókimerő újság, oly specialitásokkal és előnyökkel, melyek a legnagyobb kedveltséget szereztek meg és biztosítják neki a magyar olvasóközönségnél. Specialitásai: az aktuális társadalmi kérdéseket élvezetesen tárgyaló Esti levelek, a szellemes Kis komédiák és egyéb humoros cikkek, a kedvenc olvasmányul szolgáló, közhasznú Szerkesztői üzenetek oly bőségben naponta, hogy az páratlan a sajtóban; az eredeti tárcák felül minden nap egy külföldi írótól való rajz vagy elbeszélés; apró hirdetéseinek rengeteg tömege egyúttal azt igazolja, hogy legelőnyösebb a Pesti Hírlapban hirdetni mert ennek van legnagyobb olvasóközönsége. Előnyei: egy nagy képes naptár, melyet minden előfizető karácsonyi ajándékul kap s egy divatlap, melyet az előfizető mérsékelt áron rendelhet meg. Aki a Pesti Hírlap nagy képes naptárát az 1908. évre ingyen és bérmentve megkapni óhajtja, az már most fizessen elő, mert ez ajándékokra igényt csak azok tarthatnak, akik legalább negyedév óta megszerzésük nélkül előfizetői a lapnak. A Pesti Hírlap ára egy óra 2 kor. 40 fillér; negyed évre 7 korona; a Divat Szalon című nagy és díszes kiállítású divatlappal együtt negyed évre csak 9 korona. A Pesti Hírlap kiadó-hivatala Budapest, V., Váci-körút 78

CSARNOK

Egy hét a Quarneron.

Írta: Horváth Róssó,

Horvátországon keresztül.

II. Fiumében.

(Folytatás.)

...Hazánk egyetlen, de legdrágább kikötővárosa!

Fiume!

Neve említésénél szívünk hön dobog. Hisz mindnyájan szeretettel segítjük elő felvirágzását, szeretettel kísérjük ügyeinek minden mozzanatát, amely esetleges javára szolgálhatna. Bár annyi félreértésnek központja úgy a — sajnos — magyarországi, mint a külföldi rosszakaratu közvélemény részéről, mégis a világ nagy része tudomást vesz az ő s ennél fogva a mi létezésünkről. habár rosszakaróink osztrák kikötőnek híresztelik is el, vannak azért az idegen nemzetek fia között olyanok, akik a való tényállásról személyesen is meg vannak győződve.

Rohamos fejlődésnek indulása meglepi úgy a laikust, mint a szakembert; mindketten csodálkozva kiáltanak fel:

— Ekkora haladás ilyen rövid idő alatt!...

És tényleg.

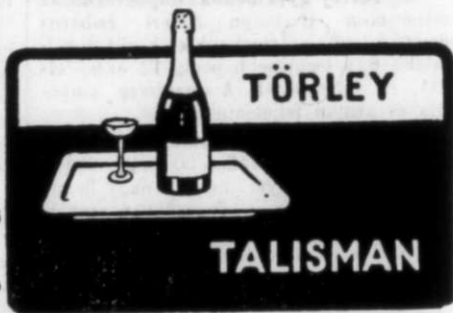
Ha összehasonlítjuk fejlődését hasonló nagyságu, szintén tengerparti városok fejlődésével, meglepetve kell tapasztalunk, hogy Fiume a vezető szerep elsőbbségét vindikál-

hatja magának. Ennek egyedüli okául ama fontos körülményt lehet betudni, hogy míg más városok a saját erejükből kénytelenek terjeszkedni minden más segítség híján, addig Fiuméra a legtöbb pénzét *parazította* el a magyar állam.

Azért »parazította«, mivel a kikötőben határozottan nincs semmi fogantatja a magyarosításnak, mert mi, magyarok, mégis csak idegenekként szerepelünk ott, sőt alig hallhatni itt-ott magyar szót. De hát ez nem olyan ok, amelyért talán el lehetne csüggedni, azért mégis büszkén mondhatjuk, ha Fiume nevét halljuk említeni, hogy: »Fiume a miénk!...«

Plasse-Stranga.

(Folyt. köv.)



Pollitzer Sérvambulatorium.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdennőttek és amputáltak részére.
Budapest, IV., Károly-körút 10. (Félemelet)

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi ————— vizsgálat igénybe vétele vásárlására nem kötelez —————

Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak.

== Egyéni speciális kezelés. ==

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb. Vidéki rendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen feltűzvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. Higiénikus cikkek a legünomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucaton- ————— ként 2—16 koronáig. —————

Ugyanott Jelent meg „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

15—52

Stock-Cognac Medicinal

CAMIS és STOCK

126—52

Fiumei (Barcola) cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 korona 60 fillér.

Somogyvármegye vezérképviselője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.

Nyilttér. *)



*) E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a Szerk.

MEGJELENT!

„BALATON” UTMUTATÓ.

A Balatont, hazánk ezen örökké hullámzó szép magyar tengerét alig ismeri a fürdőző és nyaraló közönség s így egy házagpótló mű kiadása vált szükségessé. A „Balatoni Szövetség» támogatása mellett, **Óvári Ferenc dr. orsz. képviselő**, **Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár**, **Rákosi Jenő főrendiházi tag**, **Szaplonczay Manó dr. Somogyvármegye tiszti főorvosa**, **Pete Márton dr. ügyvéd és Vajthó Jenő tanár szerkesztésében**

A „BALATON”

című utmutató első (magyar) kiadása megjelent, melyet **Kardos Ignác titkár, Simalya V. Ferenc** takpt. tisztviselő rendeztek sajtó alá s adták ki.

A könyv, mely piros vászonkötésben (arany nyomás) csinos külsővel és zsebben kényelmesen hordozható alakban jelent meg, 150 képből, két térképpel s menetrendekkel mutatja be az olvasónak e kitűnő gyógyhatású nemzeti kincsünket, mely kamatját bőven osztja szét, de önmagát ő nem fogyasztja el.

Hazafias szempontok vezérlik a szerkesztőket és kiadókat, midőn e könyv megjelenését lehetővé tették s ugyancsak hazafias célt mozdit elő mindenki, ki a könyvet beszerzi és terjeszti és ezzel közép Európa eme legnagyobb tavát, a Balatont megismeri és megismerteti az idegenek ezreivel.

A könyv bolti ára 3 korona.

Kapható: **KAPOSVÁROTT**: a kiadóknál. **BUDAPESTEN**: a „Magyar Földrajzi Intézet R. T.-nál V. ker. Rudolf rakpart 8. A Balaton mentén az összes fordóhelyeken, a Balatontavi gőzhajókon és Magyarország összes nagyobb könyvkereskedéseiben és a menetjegyirodáknak.

Hagelman Károly

könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedése

Fő-tízet:

Széchenyi-tér.

Kaposvár.

Fiók-üzlet

a gimnázium átellenében.

Budapest fővárosi könyvkiadóknál megjelent

TANKÖNYVEK

nálam mind **eredeti bolti áron kaphatók**, viszont elárusítóknak, úgy mint oly tanító uraknak, kik az összes tankönyv és írószer szükségleteiket maguk szokták beszerezni és elárusítani, **százalék kedvezményben részesülnek**, miért is ajánlom tankönyv raktáromat és iskolai írószereimet a helybeli és vidéki tanító urak figyelmébe.

Felsőbb iskolák részére használt tankönyvek kaphatók.

Mindenemű rajz- és írószerek raktáron tartatnak.

A vízvezeték elkészülése folytán egy jókarban levő

kut szivattyú

álvánnyal és egyéb alkatrészekkel szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Vicze László

szíjgyártó és nyergesmester

K A P O S V Á R O T T.

Ajánlja magát a szakmájába vágó minden munkák jó, gyors és pontos elkészítésére.

Raktáron tart

nyergeket, lószerszámrészeket
és bőrkenőcsöket.

Kaphatók nála nyárra a
bogárcsipés elleni hálók,
ugy egyéb luksuszfelszerelések.

Bélnélküli petroleum-égő

50% olajmegtakarítás.

Kérommentes! Szagtalan! Robbanásmentes!
Törhetetlen! Minden ujítás felesleges.
10" = 1 kor. 75 fill., 14" = 2 kor. 16 fill.,
16" = 2 kor. 30 fill.

Utánvétel és portómentes. Árjegyzék ingyen.
Petroleum-Égő-Telep Kronach
(Bajorország.)

Viszontelárusítók kerestetnek.

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet
és ismerőseimet értesíteni, miszerint
25 év óta fennálló

hirdetési irodámat

1. évi augusztus hó 1-én

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

helyeztem át.

Kitűnő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

Telefon 36-24.

Hirdetmény.

A szentimrei m. kir. földmivesiskolánál az iskola tanulóinak, tisztviselőinek és hivatalos vendégeinek f. évi november hó 1-től 3 évre leendő

élelmezésére

nyilvános árlejtés hirdettetik.

A kellően felbélyegzett árajánlatok **szept. hó 25-ike délelőtt 12 óráig** az iskola igazgatóságához nyújtandók be, melyek közül tekintet nélkül az árra, az igazgatóság a legmegfelelőbbet fogadja el. A kötendő szerződés a nagyméltóságu m. kir. földmívelésügyi miniszter ur jóváhagyásával válik jogerőssé.

A pályázni óhajtóknak mindenben részletes felvilágosítást ad

az Igazgatóság.